

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

Навчально-науковий інститут економіки і менеджменту

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІСЬКА ІНФРАСТРУКТУРА ТА РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова, ВК П8</i>
семестр	<i>другий</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>5</i>
форма підсумкового контролю	<i>екзамен</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>Підприємництва та бізнес-адміністрування</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
галузь знань	<i>07 – Управління та адміністрування</i>
спеціальність	<i>076 – Підприємництво та торгівля</i>
освітня програма	<i>Підприємництво, торгівля та біржова діяльність</i>
форма навчання	<i>денна</i>

2024 – 2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Павло БУБЕНКО, д.е.н., професор, професор кафедри ПтаБА

підпис

Робочу програму схвалено **на засіданні** кафедри підприємництва та бізнес-адміністрування

Протокол від «31» серпня 2024 року № 3

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітній програмі:
Освітньо-професійна «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Гарант освітньої програми:

Сергій ГАЙДЕНКО, к.е.н., доц., доцент кафедри

підприємництва та бізнес-адміністрування

Заступник директора/декана:

Ірина ПИСАРЕВА, к.е.н., доц., доцент,

1. Мета дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міська інфраструктура та розвиток підприємництва» є формування системи теоретичних знань та практичних навичок застосування в майбутній науково-практичній діяльності основ інноваційного підприємництва, алгоритмів та механізмів успішного розвитку підприємств міської інфраструктури шляхом реалізації підприємницьких проектів.

1. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на базові знання з дисциплін: «Підприємництво в сфері життєзабезпечення міста», «Управління бізнес-проектами», «Стратегія підприємницької діяльності».

2. Результати навчання

відповідно до Матриці забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) компонентами чинної Освітньої програми

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ВРН 8. Вміти розрізняти технологічні особливості функціонування інфраструктури міського господарства та розробляти програму модернізації інфраструктури міського господарства для конкретно поставлених завдань з творчим компонентом.	Словесні, наочні, практичні, репродуктивні, пояснювально-ілюстративні, дослідницькі, аналітичні, аудиторні та дистанційні; самостійна робота	Вибіркове усне опитування, тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, розв'язання практичних завдань, тестові завдання, контрольна робота, екзамен	РН 8.1. Знати особливості функціонування підприємств міської інфраструктури, аналізувати та систематизувати явища й процеси, які характеризують інноваційне підприємництво як визначальну складову інноваційного розвитку інфраструктури міста. РН 8.2 Вміти аналізувати, оцінювати та втілювати в життя досвід використання інструментарію інноваційного підприємництва при проведенні системних змін на підприємствах міської інфраструктури в процесі їх ринкової трансформації. РН 8.3 Вміти розробляти стратегічні і тактичні заходи щодо надійного забезпечення та утримування конкурентних переваг підприємств міської інфраструктури в умовах конкуренції. РН 8.4 Вміти оцінювати ефективність заходів, пов'язаних з впровадженням підприємницьких проектів у повсякденну практику діяльності підприємств міської інфраструктури.

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Змістовний модуль 1. Формування міської інфраструктури та її взаємозв'язок з розвитком підприємництва.

Підприємництво в сучасних ринкових умовах. Міська інфраструктура як визначальний елемент ефективного функціонування міста. Етапи та процеси формування міської інфраструктури. Трансформація підприємств міської інфраструктури як результат реалізації підприємницьких проєктів. Реструктуризація підприємств житлово-комунальної сфери в умовах ринку. Підвищення ефективності діяльності підприємств міської інфраструктури на основі реалізації підприємницьких ініціатив.

Змістовний модуль 2. Інфраструктура житлового і водопровідно-каналізаційного господарства.

Історія формування та сучасний стан діяльності підприємств житлового господарства. Історія формування та сучасний стан підприємств водопровідно-каналізаційного господарства. Природний монополізм як атрибут діяльності підприємств житлово-комунального господарства. Корпоратизація та реструктуризація в процесах підвищення ефективності діяльності підприємств ЖКГ. Роль та місце підприємницьких ініціатив в процесах розвитку підприємств міської інфраструктури.

Змістовний модуль 3. Інфраструктура міського електротранспорту, підприємств енергопостачання та зовнішнього благоустрою.

Історія формування та сучасний стан підприємств міського електротранспорту. Підприємства енергопостачання в загальній міській інфраструктурі підприємств. Підприємства зовнішнього благоустрою в системі міського господарства. Інноваційні важелі підвищення ефективності й результативності діяльності підприємств. Роль підприємницьких ініціатив в забезпеченні стійкого розвитку підприємств міської інфраструктури.

4. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин				
	усього*	лек.	практ.	лаб.	сам. роб.
МОДУЛЬ	150	16	32	–	102
Змістовий модуль 1	45	6	10	–	29
Змістовий модуль 2	45	6	12	–	27
Змістовий модуль 3	45	4	10	–	31
Підсумковий семестровий контроль	15			–	15

5. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
	МОДУЛЬ. МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	16
	Змістовий модуль 1	6
Тема 1. Міська інфраструктура як визначальна складова ефективного функціонування міста	1.1. Класифікація підприємств життєзабезпечення міста 1.2 Підприємства міської інфраструктури як суб'єкти економічної діяльності 1.3 Організаційна структура системи життєзабезпечення міста	3
Тема 2. Передумови трансформації підприємств міської інфраструктури	2.1. Підприємство в ринкових умовах 2.2. Роль підприємницьких ініціатив в трансформаційних процесах 2.3. Трансформація як економічна категорія та необхідність її проведення	3
	Змістовий модуль 2	6
Тема 3. Підприємства житлово-комунального господарства в системі життєзабезпечення міста	3.1 Ринкові форми модернізації підприємств житлово-комунальної сфери 3.2 ОСББ як інструментарій підвищення стійкості житлово-комунальних структур 3.3 Підприємницькі інноваційні напрямки прибуткової діяльності житлово-комунального господарства	3
Тема 4. Трансформація підприємств житлово-комунального господарства	4.1 Відмінності між реструктуризацією та корпоратизацією господарських структур 4.2 Інноваційні важелі підвищення ефективності діяльності житлово-комунальної інфраструктури 4.3 Роль підприємницьких ініціатив у модернізаційних процесах житлово-комунальної сфери	3
	Змістовий модуль 3	4
Тема 5. Підприємства міського електротранспорту, енергопостачання та зовнішнього благоустрою в системі життєзабезпечення міста	5.1 Історія становлення, місце і роль підприємств електротранспорту, енергопостачання та благоустрою в життєдіяльності міста 5.2 Оновлення рухомого складу міського електротранспорту як інноваційний важіль його розвитку 5.3 Реструктуризація видів діяльності підприємств зовнішнього благоустрою	2
Тема 6. Трансформація підприємств міського електротранспорту, енергопостачання та зовнішнього благоустрою	6.1 Напрямки підвищення ефективності діяльності енергопостачальних підприємств 6.2 Підприємницькі ініціативи в діяльності міського електротранспорту 6.3 Інноваційні важелі підвищення ефективності сфери зовнішнього благоустрою міста	2

6. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
	МОДУЛЬ. МЕХАНІЗМИ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСЬКОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ	32
	Змістовий модуль 1	10
Тема 1. Міська інфраструктура як визначальна складова ефективного функціонування міста	Об'єкти міської інфраструктури в системі життєзабезпечення міста Роль інноваційного підприємництва в підвищенні конкурентоздатності підприємств міської інфраструктури	5
Тема 2. Передумови трансформації підприємств міської інфраструктури	Поточний стан та напрямки організаційно-економічних змін в системі міської інфраструктури Диверсифікація як магістральний шлях реалізації трансформаційних процесів	5
	Змістовий модуль 2	12
Тема 3. Підприємства житлово-комунального господарства в системі життєзабезпечення міста	Житлово-комунальне господарство як об'єкт реалізації підприємницьких проєктів у системі інфраструктури міста Ринкові форми організаційно-економічних змін в структурі ЖКГ	6
Тема 4. Трансформація підприємств житлово-комунального господарства	Створення ОСББ – ключова умова підвищення ринкової стійкості та вартості системи ЖКГ Підприємницькі ініціативи в системі інноваційного проєктування трансформаційних змін	6
	Змістовий модуль 3	10
Тема 5. Підприємства міського електротранспорту, енергопостачання та зовнішнього благоустрою в системі життєзабезпечення міста	Підприємства енергопостачання як стейкхолдери процесів розвитку системи життєзабезпечення міста Напрямки модернізації підприємств міського електротранспорту в процесі ринкових перетворень	5
Тема 6. Трансформація підприємств міського електротранспорту, енергопостачання та зовнішнього благоустрою	Організаційно-технічні зміни в трансформаційному процесі підприємств міського електротранспорту Напрямки інноваційної трансформації системи зовнішнього благоустрою міст	5

7. Індивідуальне завдання (РГР)

Не передбачено освітньою програмою та навчальним планом

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Методами *поточного контролю* є:

– усне або письмове опитування;

- письмовий контроль;
- перевірка завдань для самостійної роботи та етапів виконання КР;
- розв’язання практичних завдань
- тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі

MOODLE <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=3367>.

Методом *модульного контролю* (за змістовими модулями) є тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE, Office 365, Teams.

Методи *підсумкового семестрового контролю*: здійснюється письмово, з використанням програмного продукту MS Teams, або у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE, Office 365. Екзаменаційні білети містять два теоретичні питання та практичне завдання.

Під час освітнього процесу його учасники повинні дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів і правил академічної доброчесності. (Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату).

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова.

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	Максимальна кількість балів				
	усього	практ.	лаб.	самостійна робота	
				завдання	модульний контроль
МОДУЛЬ 1	100				
Змістовий модуль 1	25	10	-	5	10
Змістовий модуль 2	25	10	-	5	10
Змістовий модуль 3	20	6		4	10
Підсумковий семестровий контроль	30				

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів
Змістовий модуль 1	25
Практичні завдання ЗМ №1 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	10
Завдання до самостійної роботи №1	5
Тестові завдання за теоретичним матеріалом ЗМ1 на платформі MOODLE, Office 365, Teams	10
Змістовий модуль 2	25
Практичні завдання ЗМ №2 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	10
Завдання до самостійної роботи №2	5
Тестові завдання за теоретичним матеріалом ЗМ2 на платформі MOODLE, Office 365, Teams	10
Змістовий модуль 3	20
Практичні завдання ЗМ №3 (усне або письмове опитування та/або письмовий контроль, та/або розв'язання експериментально-дослідних задач)	5
Завдання до самостійної роботи №3	5
Тестові завдання за теоретичним матеріалом ЗМ3 на платформі MOODLE, Office 365, Teams	10
Підсумковий семестровий контроль – екзамен	30
Підсумковий тест на платформі MOODLE або за екзаменаційними білетами (два теоретичних питання по 10 балів та задача 10 балів)	30
ВСЬОГО ЗА МОДУЛЕМ	100

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів - виставляється за високий (відмінний) рівень знань (допускаються мінімальні неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння аналізувати, використовувати набуті знання у прийнятті рішень у відповідній предметній області, застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач; чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання;

82-89 балів – виставляється за (дуже добрий) рівень знань (можлива невелика кількість неточностей) навчального матеріалу освітнього компоненту вище від середнього рівня; аргументовані відповіді/рішення на поставлені запитання/завдання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

74 - 81 бал – виставляється за загальною правильною (добре) розумінням навчального матеріалу освітнього компоненту; відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання та застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач з певними (несуттєвими) недоліками;

64 -73 бали - виставляється за посередні знання навчального матеріалу освітнього компоненту, мало аргументовані відповіді, наявність помилок у 32 вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

60 - 63 бали – виставляється за слабкі знання навчального матеріалу освітнього компоненту, неточні або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, наявність значних помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

35 – 59 балів - виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу освітнього компоненту, суттєві помилки у відповідях/завданнях, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

0-34 бали – виставляється за незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу освітнього компоненту, нездатність відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання, невміння елементарно орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано
0-34			

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

ID дистанційного курсу дисципліни у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова

<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=3367>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Управління системною модернізацією та розвитком житлово-комунальних підприємств: Монографія / П.Т. Бубенко, О.В. Димченко, А.Д. Кашпур; НАН України, Північно-Східний наук. центр, Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014.- 233 с. <https://eprints.kname.edu.ua/38600/>

2. Підприємництво як чинник розвитку інноваційної моделі економіки України та її регіонів: монографія / За заг. ред. Кривов'язка І. В. Київ: Кондор, 2020. 170 с. https://www.researchgate.net/publication/340236046_PIDPRIEMNICTVO_AK_CINNIK_ROZVITKU_INNOVACIJOI_MODELI_EKONOMIKI_UKRAINI_TA_II_REGIONIV_MONOGRAFIA

3. Теоретико-методичні складові розвитку інноваційної економіки та інвестицій : монографія / П. Т. Бубенко, О. В. Димченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. – 232 с. <https://eprints.kname.edu.ua/61946/>

4. Фінансова безпека інноваційного бізнесу як фактор економічного розвитку: Монографія / П.Т.Бубенко, С.М.Глухарев, О.В.Димченко: видавництво ХНУМГ, 2021. - 225 с. <https://eprints.kname.edu.ua/60193/>

5. Підприємництво як стратегічний фактор розвитку бізнес-середовища регіону : колективна монографія; за заг. ред. Димченко О. В. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 441 с. URL: <https://eprints.kname.edu.ua/61630/>

6. Конспект лекцій з дисципліни «Економіка інновацій» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня. Укл.: д.е.н., проф. Олена Плахотнік. Кам'янське. ДДТУ.2022.62с. <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-k154.pdf>

7. Territorial organization of innovative development: Entrepreneurial aspect of sustainability. Pavlo T. Bubenko, Olena V. Dymchenko, Olha O. Rudachenko, Serhii M. Haidenko, Oleg A. Diegtiar. // RIVISTA DI STUDI SULLA SOSTENIBILITA. Annodipubblicazione:2022,Fascicolo:2,Pages:171-185 <https://www.francoangeli.it/riviste/SchedaRivista.aspx?IDArticolo=70286&Tipo=Articolo%20PDF&lingua=it&idRivista=168> (Scopus).

8. Бубенко П. Т., Димченко О. В. Територіальна організація інноваційного розвитку. БізнесІнформ.2020.№6.С.109–115. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-109-115>

9. Бубенко П. Т., Бубенко О. П. Інноваційна складова реформування підприємств житлово-комунальної сфери. Бізнес Інформ. 2022. №1. С. 267–273.
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-1-267-273>

Інформаційні ресурси

1. Цифровий репозиторій ХНУМГ ім О.М. Бекетова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua>
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського: [офіційний сайт]. Режим доступу: [http:// www.nbuv.gov.ua/](http://www.nbuv.gov.ua/) (дата звернення 08.09.2020).
3. Офіційний сайт Міністерства економіки України URL:
<https://www.me.gov.ua/?lang>

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Платформа дистанційного навчання Moodle, Office 365, Teams.